

**A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
h a t á r o z a t a**

NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERI HIVATALA
ÉRKEZETT
2022. MÁRC. 31.
2.
IKTATÓSZÁM:
1/170-2
ELŐSZÁM:
MELLÉKLET:
GPI

Az ügy száma: Köf.5.049/2021/4.

A tanács tagja: Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter előadó bírósági tanácsos, Dr. Balogh Zsolt bírósági tanácsos, Dr. Horváth Tamás bírósági tanácsos, Dr. Varga Zs. András bírósági tanácsos

Az indítványozó: Pest Megyei Kormányhivatal (1052 Budapest, Városház u. 7.)

Az indítványozó képviselője: Dr. Danka Ferenc jogi szakvizsgával rendelkező kormánytisztviselő

Az érintett önkormányzat: Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat (2094 Nagykovácsi, Kossuth Lajos u. 61.)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a Nagykovácsi Nagyközség területén súlykorlátozáshoz kötött behajtás rendjéről szóló 16/2016. (IX. 23.) önkormányzati rendelete 2. § (5) bekezdése, 4. § (3) bekezdésének „A behajtás napjára vonatkozó kérelem esetében a számított díj kétszeres összege fizetendő.” mondata, 4. § (5)-(7) bekezdései, 6. §-a, 2. melléklete, és 3. mellékletének „Az engedély kiadását követően a határozatban megállapított közterület-használati díjat az engedélyesnek a közterület tényleges használatára tekintet nélkül meg kell fizetni!” mondata, valamint a „Kérelemhez csatolandó” részének „A befizetett csekk, az átutalási bizonylat másolatát” és „A korlátozott forgalmi övezetbe történő behajtási engedély díját a 16/2016. (IX. 23.) számú önkormányzati rendelet mellékletében meghatározott díjtételek alapján kell megfizetni!” mondata más jogszabályba ütközik, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a Nagykovácsi Nagyközség területén súlykorlátozáshoz kötött behajtás rendjéről szóló 16/2016. (IX. 23.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) a súlykorlátozással érintett önkormányzati utakra az Ör. tárgyi hatálya alá tartozó járművekkel történő behajtást az önkormányzat által kiadott engedélyhez, az engedély kiadását pedig díjfizetéshez köti. Az Ör. 2. § (5) bekezdése a díjfizetés alóli mentességi szabályt tartalmaz, a 4. § (3) bekezdése ún. sürgősségi díjat szabályoz, a 4. § (5)-(7) bekezdései a díj megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket részletezik, a 6. §-a pedig a díjból származó bevétel felhasználásának célhoz kötöttségére vonatkozik. A díjtételeket az Ör. 2. melléklete, a kérelem formanyomtatványát a 3. melléklet tartalmazza.
- [2] Az Ör. fent megjelölt rendelkezései tekintetében az indítványozó 2021. augusztus 27. napján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívással élt. A törvényességi felhívás szerint a Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősíti a helyi közutak és tartozékaik kialakítását és fenntartását. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja a települési önkormányzatot jelöli ki a helyi közutak kezelőjének. A Kkt. rendelkezik a közút kezelőjének feladatairól, meghatározza a közútkezelői intézmény tartalmát, a helyi önkormányzatot ugyanakkor nem hatalmazza fel arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára, mely a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában semmisítette meg az útfenntartási hozzájárulási díj fizetésére vonatkozó kötelezettséget előíró önkormányzati rendeleti előírást.
- [3] Az érintett önkormányzat polgármestere – a törvényes állapot helyreállítására adott 60 napos, majd 30 nappal meghosszabbított határidőn belül – 2021. november 23-án a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás (TFÍK) rendszerbe feltöltött levelében arról tájékoztatta az indítványozót, hogy az önkormányzat polgármestere a tárgyi díjfizetési kötelezettséggel összefüggésben további egyeztetéseket folytat az érintett önkormányzatokkal.

Az indítvány és az önkormányzat védírata

- [4] A fenti előzmények után az indítványozó PE/030/01177-6/2021. számon kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. behajtási díjra vonatkozó rendelkezései más jogszabályba ütközésének megállapítását és megsemmisítését.
- [5] Az indítványban a törvényességi felhívásban kifejtetteket ismételte meg. Az Mötv. és a Kkt. fenti rendelkezéseire hivatkozva hangsúlyozta, hogy nincs olyan törvényi előírás, amely a helyi önkormányzatot felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, illetve annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott továbbá a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára. Előadta, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stv.) 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékért megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, a Kkt. pedig nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért történő díjmegállapításra, így az Ör. díjfizetésre vonatkozó rendelkezései jogszabálysértőek.
- [6] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [7] Az érintett önkormányzat védíratot nem terjesztett elő.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [8] Az indítvány megalapozott.
 [9] Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezései a következők:

„2. § (5) Azon gépjárművekre, amelyek az Önkormányzat beruházásainak megvalósítása céljából kívánnak a korlátozott forgalmi övezetbe behajtani, nem kell behajtási díjat fizetni, de behajtási engedélyt ezekre a gépjárművekre is meg kell kérni.

4. § (3) Kivételesen sürgős esetben az engedély 3 munkanapon belül is kérhető. *A behajtás napjára vonatkozó kérelem esetében a számított díj kétszeres összege fizetendő.* A hivatali munkaidőn túl beérkezett kérelem a következő munkanapon érkezettnek minősül.

(5) A behajtási engedély térítési díjának mértékét a 2. számú melléklet tartalmazza.

(6) A behajtási engedély a meghatározott díj befizetésének igazolásával adható ki. A díjat a Kérelmező az engedély kiadása előtt, egy összegben köteles megfizetni. A befizetés történhet a költségvetési számlára átutalással, illetve csekken.

(7) Nagykovácsi Nagyközség közigazgatási területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozók esetén a közúthasználat tárgyévire vonatkozó éves díja a 2. számú mellékletben megállapított összeg 25%-a abban az esetben, ha a vállalkozónak nincsen helyi adó tartozása.

6. § A behajtási engedélyre befizetett összeget a település helyi közútjainak építésére, fenntartására és üzemeltetésére kell fordítani.

2. melléklet A közúti behajtási engedélyhez kapcsolódó térítési díj táblázat

	Napi engedélyeknél	behajtási
Össztömeg	alapidíj	A behajtás napjára történő igénylés esetén a díjtétel
3,5 tonnától - 7,49 tonnáig (ez az össztömeg kizárólag a 3,5 tonna feletti behajtási tilalom esetében számítható)	250 Ft/tonna	500 Ft/tonna
7,5 tonnától - 12 tonnáig	300 Ft/tonna	600 Ft/tonna
12,01 tonnától-25 tonnáig	400 Ft/tonna	800 Ft/tonna
25,01 tonnától-40 tonnáig	500 Ft/tonna	1000 Ft/tonna

Éves behajtási engedélyeknél

Összsúly	díj
7,5 tonnától - 12 tonnáig	80.000 Ft/gépjármű
12,01 tonnától - 25 tonnáig	100.000 Ft/gépjármű
25,01 tonnától - 40 tonnáig	120.000 Ft/gépjármű

A díjtétel számítása a forgalmi engedélyben szereplő össztömeget veszi alapul.

A táblázatban megjelölt összegek az Áfa összegét tartalmazzák.

3. melléklet

[...]

Az engedély kiadását követően a határozatban megállapított közterület-használati díjat az engedélyesnek a közterület tényleges használatára tekintet nélkül meg kell fizetni!

[...]

Kérelemhez csatolja:

A befizetett csekk, az átutalási bizonylat másolatát

[...]

A korlátozott forgalmi övezetbe történő behajtási engedély díját a 16/2016. (IX. 23.) számú önkormányzati rendelet mellékletében meghatározott díjtételek alapján kell megfizetni!”

- [10] Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.
- [11] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- [12] A Kúria Önkormányzati Tanácsa azonos tényállás és jogi szabályozás mellett hozott Köf.5029/2021/4., Köf.5.032/2021/3., Köf.5.033/2021/3., Köf.5.035/2021/5. és Köf.5.036/2021/4. számú határozataiban foglaltaktól nem kíván eltérni, az e döntésekben kifejtetteket a jelen ügyben is irányadónak tekinti a következők szerint.
- [13] Az indítvánnyal érintett díjfizetés az Ör. 4. § (6) bekezdése értelmében a behajtási engedély kiadásának feltétele, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa – hasonlóképpen, mint a fent hivatkozott ügyekben – először azt a kérdést vizsgálta, hogy jogosult-e az érintett önkormányzat a tulajdonában álló helyi közút használatát behajtási engedélyhez kötni.
- [14] A Mötv 13. § (1) bekezdésének 2. pontja értelmében a helyi közutak, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen a településüzemeltetés, ezen belül pedig a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása.
- [15] A Kkt. 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja értelmében az út kezelője helyi közutak, a lakott területen lévő járda tekintetében a helyi önkormányzat vagy a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított költségvetési szerv, vagy olyan gazdálkodó szervezet, amelyben a helyi önkormányzat 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- [16] A közút kezelőjének a közúti közlekedéssel kapcsolatos feladatait a Kkt. 8. § (1) bekezdésének a) pontja szabályozza az önkormányzatokra is kiterjedő hatállyal. E rendelkezés szerint a feladatok közé tartozik 1. a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése; 2. a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása; 3. a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése. Mivel a helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, amelynek tartalmát a Kkt. határozza meg, az önkormányzati jogalkotó ezen törvényi keretek között alkothat szabályokat (Köf.5014/2012/8.). A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fent megjelölt határozatokkal egyezően állapítja meg, hogy az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez. Az engedélyezési rendszer törvényességét egyébként maga az indítványozó sem vitatta.
- [17] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezt követően vizsgálta azt a kérdést, hogy az érintett önkormányzat jogosult-e az engedély kiadását díjfizetéstől függővé tenni.
- [18] Az Stv. 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve, ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik. Az Stv. e rendelkezéséből következően, kifejezett törvényi

felhatalmazás hiányában az érintett önkormányzat útfenntartási díjra vonatkozó fizetési kötelezettséget nem írhat elő.

- [19] Díjfizetési kötelezettség megállapítása tekintetében a Kkt. két területen ad felhatalmazást: díjfizetés (használati díj formájában) országos közutak közlekedési célú használata esetében írható elő (Kkt. 33/A. §-33/C. §), illetve a közutak nem közlekedési célú használatakor (Kkt. 37. §). Az előbbi esetben a felhatalmazás címzettje a kormány, illetve a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 33/B. §, Kkt. 48. § (3) bekezdés a) és g) pont], valamint a koncessziós társaság a közút koncesszió keretében történő üzemeltetése esetén [Kkt. 9/C. § (1) bekezdés]. A közutak nem közlekedési célú használata, illetve útsatlakozás létesítése esetében a felhatalmazás címzettje a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 39. § (3) bekezdés]. Az út használatán alapuló díj megállapítására a Kkt. nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak, a helyi közutak tekintetében sem.
- [20] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása az Ör. szerinti díj megállapítására, ezért az Ör. erre vonatkozó szabályait a rendelkező rész szerint megsemmisítette. Az Ör. 2. § (5) bekezdésének „nem kell behajtási díjat fizetni” fordulata a díjfizetés alól biztosított mentességet azokra a gépjárművekre, amelyek az önkormányzat beruházásainak megvalósítása céljából kívánnak a korlátozott forgalmi övezetbe behajtani. Annak, hogy a behajtási engedélyt ezekre a gépjárművekre is meg kell kérni, nincs megkülönböztető tartalma, mert ez már önmagában az Ör. 2. § (2) bekezdésének és 3. § (2) bekezdésének szabályozásából következik. Ezért – a jogbiztonság integráns részét képező normavilágosság követelményére is figyelemmel – a Kúria az Ör. 2. § (5) bekezdése egészének megsemmisítéséről rendelkezett. A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.

Az döntés elvi tartalma

- [21] *Törvénytörő az önkormányzati rendelet, ha úgy állapít meg díjfizetési kötelezettséget, hogy a törvény által kijelölt díjszedésre jogosultak között az önkormányzat nem szerepel.*

Záró rész

- [22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (3) bekezdése alapján állapította meg.
- [23] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [24] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [25] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 22.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter sk. előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

Dr. Horváth Tamás sk. bíró

Dr. Varga Zs. András sk. bíró

Köf.5.049/2021/4.

A kiadmány hitelül:
tisztviselő